

PORT
PAYÉ
HELLAS

'Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Μητροπολίτης 'Αττικής και Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ
'Αριθμός φύλλου 231 16 'Ιουνίου 2008

Τό ιστορικό απόκτημα

τήν αγορά τῆς καθημερινότητας πέφτουν βροχή τά ροδοπέταλα τῶν «ἀνανεωτικῶν» ὑποσχέσεων. Διαχέουν, ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τοῦ πλανήτη, καινούργιες, μεθυστικές ἀρωματικές συνθέσεις «προοδευτικῆς» ἐμπειρίας. Καί διεγείρουν τίς πλατειές μάζες γιά νέα δοκιμή καί πλουσιότερη ἀπόλαυση. 'Η πρόκληση, πανίσχυρη. 'Ο ἐπηρεασμός καί ἡ αἰχμαλωσία τῶν αἰσθήσεων, ἄμεσα. Τό χτεσινό σταμπάρεται, μονομιᾶς, ὡς ἐντελῶς ξεπερασμένο. 'Ασύμβατο μέ τά ὄραματα τῆς ραγδαίας, ἐξελικτικῆς πορείας καί, εἰδικότερα, τῆς ἀνάγκης ἀδέσμευτης καί ἀπεριόριστης, κλιμακωτῆς ἀναβάθμισης τοῦ ἀτόμου. Καί ἀπορρίπτεται, δίχως τήν παραμικρή ἀναστολή. Τό σημερινό, ἡ ἰδεολογία ἢ τό ἐμπόρευμα τῆς φωτισμένης, μαγευτικῆς βιτρίνας, γίνεται ἀποδεκτό, ὡς χρηστικό τῆς προόδου καί τῆς ἐγγυημένης καταξίωσης. 'Αλλά καί αὐτό, μόνο ὅσο διαρκεῖ ἡ ἡμέρα τῆς διαφήμισης. Γιατί ἐλπίζεται καί προσδοκᾶται, ὅτι ἡ ἀνατολή τῆς ἐπόμενης, τῆς «αὐριανῆς» ἡμέρας, θά φέρεي ἀνανεωμένες προτάσεις καί νεότερα, ἐντελῶς ἐκμοντερνισμένα σχήματα βίου.

Τό πρώτο ἐρώτημα, πού ταράσσει τό νοῦ καί κλονίζει τήν ἐμπιστοσύνη στή φλύαρν «προοδευτική» προπαγάνδα, τό γεννάει στή νηφάλια συνείδηση ἡ διαπιστωμένη καί γενικά ἀποδεκτή, ἰλιγγιώδης ταχύτητα τῶν εἰσαγόμενων ἀλλαγῶν. Ἡ πυκνότητα ἀντικατάστασης τῶν πλάνων τῆς δημοσιογραφικῆς καί τῆς τηλεοπτικῆς διαφήμισης. Ἡ ταχύτητα ἀπόρριψης τῶν σχημάτων καί τῶν ὀραμάτων, πού οἰστρηλατοῦσαν, ἴσαμε χιές, τήν ἀνθρώπινη γενιά, Καί ἡ ἐπικέντρωση τῶν ἀκτίνων τῆς προπαγανδιστικῆς ὑπόδειξης σιά σχήματα καί σίς προτάσεις ζωῆς, πού μόλις σήμερα προβλήθηκαν στόν πίνακα, ὡς τά καινούργια πλάνα προόδου, συνοδευμένα μέ λαμπερότερα εὔσημα ἐκσυγχρονισμοῦ καί πλουσιότερης μέθεξης εὐτυχίας.

Αραγε, πότε πρόλαβε ὁ φίλος ἐκμοντερνιστής τῆς διπλανῆς Ἀπόρτας, νά ἐξαντλήσει τήν ἐμπειρική δοκιμή του καί τή διαδικασία τῆς ὑπεύθυνης ἀξιολόγησης τῶν σχημάτων τῆς «χθές», πότε ἔφτασε στό ἠλεγμένο καί μετρημένο συμπέρασμα, ὅτι τά ὀράματα τοῦ χιεσινοῦ σχήματος καί τά ψυχικά φτερουγίσματα, πού προκαλοῦσαν, ἦταν πιά, ὄλα, (μά ὄλα), «πεπαλαιωμένα» καί «ἄχρηστα» καί ὅτι ἡ μόνη ἀνοιχτή ἔκβαση ἦταν ἡ φυγή ἀπό τό «συντηρητισμό», ἀπό τό μελαγχολικό, ἀνόρεχτο βηματισμό στή μούχλα τῶν παλιῶν ἀντιλήψεων; Καί πότε πρόλαβε νά τσεκάρει καί νά πειστεῖ, πῶς τό ἄνοιγμα τῶν νέων δρόμων ἐλευθερίας καί εὐτυχίας, πού τοῦ λανσάρεται τούτη τή μέρα, δέν εἶναι πλαστή διαφήμιση, ἀλλά σοφή, προοδευτική πρόταση;

Από τή στιγμή, πού ἡ ταχύτητα τῶν ἀλλαγῶν εἶναι ραγδαία καί ἀκαθημερινή καί ἀπό τή στιγμή, πού οἱ ἐγγυήσεις γιά τήν ἐκπλήρωση τοῦ «προοδευτικοῦ» ὀράματος προσφέρονται ἀπό κυκλώματα πολιτικῆς ἢ οἰκονομικῆς σκοπιμότητας (καί αὐτό εἶναι ὀλοφάνερο), δίχως τά συνοδευτικά ἐνημέρωσης γιά τίς τυχόν παρενέργειες, πού μποροῦν νά σύρουν τήν ὑπαρξη στήν ἀποτυχία καί στήν ἀπόγνωση, πῶς διακινδυνεύει ὁ φίλος, συνοδοιπόρος τῆς ζωῆς, τή βίαιη μετακίνηση ἀπό τή δοκιμασμένη καί, σέ σημαντικό βαθμό, καταξιωμένη ἐμπειρία του «χιές», ἀπό τήν ἐμπειρία του πατέρα του ἢ τοῦ παπποῦ του; Καί μέ ποιά ἐσωτερική ἀνάπαυση, μέ ποιά κάρτα ἀσφάλειας ἐπιχειρεῖ τό τολμηρό βῆμα τῆς αὐ-

τοπαράδοσης στον προπαγανδιστή των σημερινών, τολμηρών, «προοδευτικών» ανοιγμάτων, πού δέν τολμάει, ούτε καν τό σκέφτεται, νά ντουμπλάρει τό προπαγανδιστικό του μήνυμα μέ έγ-
 γυητικά απαραίτητων εύσυνείδητων δοκιμών και μέ έντιμες, σο-
 βαρές πιστοποιήσεις, πώς οί χρήστες των ιδεολογικών και πολιτι-
 στικών «προϊόντων» τής νεωτερικότητας, δέν κινδυνεύουν νά συρ-
 θούν στην περιθωριοποίηση και στή σκοτεινιά τής άποτυχίας;

Και τό δεύτερο έρώτημα: Πράξη στα έπιστημονικά και στα
 τεχνολογικά κέντρα έρευνας, αλλά και στις μονάδες σοβαρής
 μελέτης των ανθρωπολογικών προβλημάτων, είναι ή κάθε πρό-
 ταση νά περνάει από σοβαρή, μακροχρόνια δοκιμασία, νά έλέγχε-
 ται ή αποτελεσματικότητά της και ή άντοχή της, ώστε νά αποδει-
 κνύεται θετικό βήμα προόδου στή γνώση και στην έμπειρία, Μέ
 δεδομένη αυτή τήν έμπειρία, ποιά έξασφάλιση έχει ο τολμηρός
 αποδέκτης των καθημερινά έναλασσόμενων, έμπορευματοποιημέ-
 νων προτάσεων νοηματισμού τής ζωής, πού δέ στηρίζεται και δέ
 δεσμεύεται στην πλούσια έμπερία των προγενέστερων; Πώς νά
 πετάξεις, άλόγιστα και άνεξέταστα, τής έπιτυχίες ή και τά λάθη
 των προγόνων σου, και νά προσχωρήσεις στις είσηγήσεις και στή
 νοοτροπία τής άδιάκοπης αλλαγής, πού ως μόνη φίρμα διαθέτουν
 τήν επαγγελία του άέναου εκμοντερνισμού και τής δυναμικής
 άπόρριψης τής γλυκειάς, κατασταλαγμένης βεβαιότητας τής παρα-
 δοσιακής, άργής αλλά σταθερής, έξέλιξης; "Αν τό χτεσινό μοντέ-
 λο άκτινοβολούσε όμορφιά, σκόρπιζε άρωμα έξαγνισμένης ψυχής,
 ένέπνεε τό θαυμασμό, καλούσε σέ συνέχιση και βελτίωση, πώς νά
 τό άπορρίψεις και νά ζητήσεις νόθες έμπειρίες στο σουπερμάρκετ
 τής παγκόσμιας σκοτεινής συναλλαγής;

Θά μου έπιτραπεί νά φωτίσω ένα περιστατικό. Σέ μιά παρτίδα
 τηλεοπτικής διαφήμισης των μοντέρνων ιδεών, ένας «ύπερ-
 σύγχρονος» δημοσιογράφος βρήκε τήν εύκαιρία νά παγιδέψει μιά
 άξιοσέβαστη γερόντισσα μέ τήν έρώτηση: "Αραγε, στην έποχή
 σου, ποιός ήταν άφέντης στο σπίτι, ο άντρας ή ή γυναίκα; Και
 εκείνη, μέ ύφος γλυκό, αλλά και σοβαρό άπάντησε: Γιόκα μου,
 έμεις αυτά δέν τά ξέραμε. Είχαμε άγάπη. Και δέ σκεπτόμασταν
 τίποτα άλλο. Δέν παραδέχεστε, ότι αυτή ή άπάντηση άποκαλύπτει

’Από τήν «έξουσία»

στή «διακονία»

πό τή νοσηρή νοοτροπία τῆς ἀφόρητης ἔπαρσης καί τῆς αὐτοπροβολῆς, στήν ἀπόσυρση τῆς ἐγωλατρίας καί στό ἀνοιγμα τῆς διάβασης πρὸς τό ἄλλο πρόσωπο, τό ἐγγεγραμμένο στήν ἀγάπη καί στή φροντίδα τοῦ Θεοῦ. ’Από τήν μονόπρακτη, στεῖρα καί ἀνώφελη ἀπόλαυση τῶν κοσμικῶν διακρίσεων, στήν καταύγαση καί στόν ἐμπλουτισμό τῆς καρδιάς μέ τό θυσιαστικό πνεῦμα τῆς «έν Χριστῶ» κοινωνίας. ’Από τήν ἐναγώνια κούρσα γιά ὑπερύψωση σέ θρόνους ἐξουσιαστικούς, στήν ταπεινή, «Χριστομίμητη» διακονία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος. Αυτό εἶναι τό ὁμό-

φωνο, ὄριμο αἴτημα τοῦ σύγχρονου Ὁρθόδοξου πληρώματος, μετά ἀπό τίς τραγικές ἐμπειρίες τοῦ ἀχαλίνωτου, ἐκκοσμικευμένου αὐταρχισμοῦ, πού ὑποβάθμισε τήν ἐπισκοπική καί τήν ἱερατική ὑπευθυνότητα καί ἀλλοίωσε τήν ποιότητα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βιώματος κατά τό πολύ κοντινό μας παρελθόν.

’Η διαφοροποίηση τῆς σεμνῆς, ἱεροπρεποῦς καί διακονικῆς (ὑπηρετικῆς) ποιμαντικῆς ἀρμοδιότητας, πού λειτουργεῖ καί ἐκδιπλώνεται μέσα στήν παρεμβολή τῆς Ἐκκλησίας, ἀπό τή σκοτεινή σκοπιμότητα, τήν τραχύτητα καί

ἕνα ἀνεκτίμητο θησαύρισμα ἐμπειριῶν; Ὅτι εἶναι πλοῦτος, ἀποκτημένος μέ κόπο καί μόχθο; Πῶς νά διανοηθεῖς νά τόν ἀρνηθεῖς, νά τόν πετάξεις, γιά νά βάλεις στή θέση του τά φευγαλέα αἰσθήματα τῆς σύγχρονης ἐποχῆς, πού τή μιά μέρα φέρνουν κοντά τίς δύο ὑπάρξεις καί τήν ἐπόμενη γεμίζουν τίς ψυχές τους μέ μίσση καί μέ διάθεση ἀλληλοκαταστροφῆς;

Τά ἱστορικά μας ἀποκτήματα, πού πέρασαν ἀπό τό δοκιμαστήριο τῆς ἀντοχῆς, πού ἔγιναν βιώματα καί θησαυρίσματα, δέν πετιῶνται στά ἄχρηστα. Εἶναι οἱ ἀκρογωνιαῖοι λίθοι τῆς ζῆς καί οἱ ἐγγυήσεις, πῶς ἡ συνέχιση τῆς οἰκοδομῆς πάνω σ’ αὐτούς ὀδηγεῖ στήν πλουσιότερη καρποφορία καί σέ φωτεινότερη καταξίωση τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης.

τήν άνελαστική-συχνά άπάνθρωπη-συμπεριφορά τών σφετεριστών τών στιλβωμένων έξουσιαστικών θρόνων, δέν είναι πρωτοτυπία τής έποχής μας. Άποτελεϊ όριοθέτηση και έντολή, πού διατυπώθηκε άπό τό Θεάνθρωπο Κύριο μας. Καί, μάλιστα, κατά τίς πιό ιερές και τίς πιό κρίσιμες στιγμές τής έγκόσμιας παρουσίας Του. Τότε, πού βηματίζε προς τό Γολγοθά τής μεγάλης Θυσίας. Τότε, πού «*ώς άμνός προσηγόμενος*», χάραζε στην άνθρωπότητα και στην παγκόσμια ιστορία τά σήγματα τής θεϊκής έξουσίας, πού ταυτίζονται μέ τά σήγματα τής άπειρης Άγάπης.

Λίγο πρίν συναχτεί τό Συνέδριο τής άνομίας, «*ίνα τόν Δημιουργόν και Κτίστην τών άπάντων Πιλάτω παραδώσῃ*», μιá ομάδα άπό τόν κύκλο τών δώδεκα μαθητών άφέθηκε στό ρεμβασμό και στην όνειρική αναζήτηση πρωτείων.

«*Έγένετο δέ και φιλονεικία έν αύτοίς, τό τίς αύτῶν δοκεϊ είναι μείζων. ό δέ εΐπεν αύτοίς· οί βασιλείς τών έθνῶν κυριεύουσιν αύτῶν, και οί έξουσιαζόντες αύτῶν εύεργέται καλοῦνται· ύμεΐς δέ ούχ ούτως, άλλ' ό μείζων έν ύμίν γινέσθω ώς ό νεώτερος, και ό ήγουμένος ώς ό διακονῶν*» (Λουκ. κβ' 24-26).

Δέν μπορεΐτε, δέ οῦς είναι έπιτρεπτό νά άντιγράψετε σεΐς, τίς μεθοδολογίες και τίς συμπεριφορές τών σκληρῶν έξουσιαστῶν τοῦ κόσμου τούτου. Σεΐς εΐσαστε δικοί μου μαθητές. Άγγελιοφόροι τής Νέας Διαθήκης. Κήρυκες τής Άγάπης. Καί άποστολή σας είναι νά διακονήσετε τό λαό. Νά τόν ύπηρετήσετε στίς πνευματικές του αναζητήσεις. Νά τόν χειραγωγήσετε στην άλήθεια. Νά τόν καταυγάσετε μέ τή σωστική Χάρη.

Μή οῦς ξεγελάσει ποτέ ή εικόνα τοῦ πλούτου και τής χλιδής, πού προβάλλουν ώς πειστήριο τής ήγετικής ικανότητάς τους οί άρχοντες τοῦ κόσμου. Αὐτός δέν είναι πλούτος ψυχής. Είναι έπίχρισμα ψεύτικο τής βαρβαρότητάς τους και τής άπανθρωπιás τους. Έγώ οῦς δίδαξα και οῦς ύπέδειξα, ώς τό μοναδικό ιδίωμα τοῦ άποστολικῦ σας χαρίσματος, τήν ταπεινώση και τήν άνυστερόβουλη διακονία.

«*Τίς γάρ μείζων, ό ανακείμενος ή ό διακονῶν; έγώ δέ είμι έν μέσω ύμῶν ώς ό διακονῶν*» (Λουκ. κβ' 27). Αὐτή τή διακονία οῦς καλῶ νά συνεχίσετε. Αὐτό τό πνεῦμα νά στερεώσετε και νά ύπηρετήσετε, μέσα στην όμηγυρη τῶν μαθητῶν μου.

Τό πνεῦμα τής ταπεινής, θυσιαστικής διακονίας, όπως τό δίξαξε μέ τό παράδειγμα Του και όπως τό θεσμοθέτησε μέ τό λόγο Του ό Κύριός μας, δημιούργησε και οίκοδόμησε τήν Άποστολική Παράδοση. Τήν πράξη, πού άποδέχτηκαν και ένεργοποίησαν «οί άπ' άρχής αύτόπται και ύπηρεται γινόμενοι τοῦ λόγου» (Λουκ. α' 2).

Φυλλομετρώντας τίς Έπιστολές τῶν άγίων Άποστόλων, τούς βλέπουμε νά αύτοσυνιστῶνται στό πλήρωμα τῶν Έκκλησιῶν, στίς όποΐες άπευθύνονται, μέ τή χαρακτηριστική φράση: «*δοῦλος Ίησοῦ Χριστοῦ*». Δέν προτάσσουν έξουσιαστικά δικαιώματα. Δέν έμφανίζουν τούς έαυτούς τους ώς ύπεροχικά άτομα, πού δικαιοῦνται νά κάθονται σέ θρόνους «έπληρμένους» και νά διανέμουν έντολές στην πλατειά, λαϊκή μάζα.

Ό άπόστολος Παῦλος άρχίζει τήν

ἐπιστολή του πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, μετὴ δήλωση: «*Παῦλος, δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ*» (Ῥωμ. α' 1).

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος, στό προοίμιο τῆς δευτέρας Καθολικῆς Ἐπιστολῆς του, δίνει τὰ στοιχεῖα τῆς προσωπικῆς του ταυτότητας καὶ τῆς σχέσης του μετὸς πιστοῦς-μέλη τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας: «*Σίμων Πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῖς ἰσότημον ἡμῖν λαχοῦσι πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ*» (Β' Πέτρ. α' 1).

Ὁ ἀδελφόμενος Ἰάκωβος ἀρχίζει τὴν ἐπιστολή του μετὴν ἴδια ὁμολογία: «*Ἰάκωβος, Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν*» (Ἰακώβ. α' 1).

Κοινὴ πεποίθηση ὄλων, ὅτι ὑπηρετοῦν ὡς μεταφορεῖς τοῦ θείου μηνύματος καὶ διάκονοι τῆς θείας παρεμβολῆς τῶν ἀγαπημένων παιδιῶν τοῦ Θεοῦ.

Ἀπὸ τὴν ἀμέσως ἐπόμενη, τὴ μεταποστολικὴ ἐποχὴ καὶ ἀπὸ τοὺς αἰῶνες, πού ἀκολούθησαν, ἔχουμε ἐξομολογητικὲς θεολογικὲς ἐπισημάνσεις, πού ἀποκαλύπτουν ὄλο τό βάθος τῆς σεμνότητας καὶ τῆς ταπεινώσεως τῶν γνήσιων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ διαζωγραφοῦν τό μεγαλεῖο τοῦ ἀποστολικοῦ ὑπουργήματος.

Στόν «*Ποιμένα*» τοῦ Ἑρμᾶ, ἔνα κείμενο τῶν μέσων τοῦ δευτέρου αἰῶνα, συναντᾶμε τό χαρακτηρισμό τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἀκρογωνιαίων λίθων τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκοδομῆς καὶ τό ἔργο τους, ὡς ἀγνή καὶ σεμνή διακονία:

«*Ἄκουε νῦν περὶ τῶν λίθων τῶν*

ὑπαγόντων εἰς τὴν οἰκοδομήν, οἱ μὲν οὖν λίθοι οἱ τετράγωνοι καὶ λευκοὶ καὶ συμφωνοῦντες ταῖς ἀρμογαῖς αὐτῶν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀπόστολοι καὶ ἐπίσκοποι καὶ διδάσκαλοι καὶ διάκονοι οἱ πορευθέντες κατὰ τὴν σεμνότητα τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπισκοπήσαντες καὶ διδάξαντες καὶ διακονήσαντες ἀγνώως καὶ σεμνῶς τοῖς ἐκλεκτοῖς τοῦ Θεοῦ, οἱ μὲν κεκοιμημένοι, οἱ δὲ ἔτι ὄντες καὶ πάντοτε ἑαυτοῖς συνεφώνησαν καὶ ἐν ἑαυτοῖς εἰρήνην ἔσχον καὶ ἀλλήλων ἠκούον» (γ' III-ΥΙ).

(Τὰ ἀγκωνάρια, τὰ βασικὰ, πού συναρμόζονται ἄμεσα καὶ στέρεα μεταξύ τους καὶ κρατοῦν τό ἐπιβλητικὸ οἰκοδόμημα εἶναι ὄλοι οἱ λειτουργοί. Οἱ ἀπόστολοι, οἱ ἐπίσκοποι, οἱ διδάσκαλοι καὶ οἱ διάκονοι, πού διακονοῦν ἀγνά καὶ σεμνά τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Θεοῦ. Κάποιοι ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι «κεκοιμημένοι». Καὶ κάποιοι ἄλλοι ζοῦν καὶ συνεχίζουν τὴ διακονία τους. Καὶ πάντοτε διαλέγονται μεταξύ τους εἰρηνικά καὶ ἀκοῦν μετὸ προσοχὴ καὶ σεβασμὸ τὴ γνώμη τοῦ συλλειτουργοῦ τους).

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὁ μαρτυρικός ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀμίμητος ἰχνογράφος τοῦ ἱερατικοῦ λειτουργήματος, ἐνῶ ἐντάσσει τὸν ὑπηρέτη τῶν ἀγίων Μυστηρίων στὴν προνομιακὰ χαρισματικὴ τάξη, τὴν «*ἀγγελικῆς ἀρετῆς δεομένης*», δέν παραλείπει νὰ ὑπομνήσει, ὅτι «*καὶ γὰρ καὶ σεμνόν, καὶ ἄτυφον, καὶ φοβερόν, καὶ προσηνῆ, καὶ ἀρχικόν, καὶ κοινωνικόν, καὶ ἀδέκαστον, καὶ θεραπευτικόν, καὶ ταπεινόν, καὶ ἀδούλωτον, καὶ σφοδρόν, καὶ ἡμερον εἶναι δεῖ, ἵνα πρὸς ἅπαντα ταῦτα εὐκόλως μάχεσθαι δύνηται*». Φωτισμένος καὶ ἐμπλουτισμένος μετὸς τῶν ἀγγελ-

ικές ἀρετές, δέ θά ἀσκεῖ τό ἔργο του ἀπό καθέδρα ἐξουσίας, ἀλλά ἀπό ἐκχειλισμα τοῦ προσωπικοῦ του, πνευματικοῦ θησαυρίσματος, μέ ὄραμα καί στόχο, νά ἐνσωματώσει τά «πεπλανημένα» πρόβατα στήν ἱερή μάνδρα τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ροή τῶν αἰώνων ἔφερε, στίς ἐπισκοπικές καί στίς ἱερατικές ἐπάξεις, γνησιότατους διαδόχους τῶν ἀγίων Ἀποστόλων. Τά βιογραφικά στοιχεῖα τῶν ἀγίων Πατέρων μας, πού κοσμοῦν καί ἐξαγιαζοῦν τή μακρότατη ἱστορική βίβλο καί πού ἀποτελοῦν σταθερή πηγή ἔμπνευσης καί πνευματικῆς ὁλοκλήρωσης γιά τούς ποιμένες ὄλων τῶν ἐποχῶν καί ὄλων τῶν διαμερισμάτων τῆς ὑψηλίου, ἀποτελοῦν ἀνθόκηπο εὐωδιαστό, ἱκανό νά μαλάξει τόν πόνο καί νά ἐνθαρρύνει τήν ἀναστροφή μέσα στό χώρο τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ κάθε προσωπικότητα, ἐλεύθερη στήν ἔμπνευσή της καί στίς ποιμαντικές της πρωτοβουλίες, κινεῖται, στήν ἐποχή της καί στό περιβάλλον της, θεμελιωμένη ἀσάλευτα στήν κοινή ἐμπειρία τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καί τῶν διαδόχων τους. Βιώνει, μέ πόθο ψυχῆς, τό σταυρικό, λυτρωτικό Πάθος τοῦ Κυρίου μας καί μεταφέρει στήν ἐκκλησιαστική οἰκογένεια, ἀπείραχτη καί ἀναλλοίωτη, τή διδαχή τοῦ σαρκωμένου Λόγου καί τήν πληρότητα τῆς θεϊκῆς Ἀγάπης.

Συγκεκριμένες ἐκφράσεις τῆς πιστότητας καί τῆς ἀγιότητος τῶν μεγάλων Πατέρων μας, πού συνθέτουν τό πάζλ τῆς ἀτίμητης καί ἀδιαμφισβήτητης Πατερικῆς Παράδοσης, ἀναπαράγονται στά πλαίσια τῆς ἐκκλησιαστικῆς Κατή-

χησης καί γίνονται πηγή ἔμπνευσης καί καθοδήγησης γιά τίς διάδοχες γενιές τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας.

Χωρίς νά ἐξαντλῶ τόν πίνακα τῶν Πατερικῶν ὁραμάτων τους καί χωρίς νά μπορῶ νά διερευνήσω τό πέλαγος τῆς κρυστάλλινης, πατρικῆς ἀγάπης τους, σημειῶνω, ἐνδεικτικά, μερικές ἀπό τίς χαρισματικές καί ἡγετικές ἐκδηλώσεις τους, πού ὁμογενοποιοῦνται καί ἐντάσσονται στο ἀτίμητο δικό τους θησαύρισμα, πού παραδόθηκε στό πλῆθος τῶν πιστῶν καί παραμένει ὡς θησαύρισμα τῆς Ἐκκλησίας μας.

α) Ἡ ἀγιότητα τοῦ βίου τους ἦταν κρυστάλλινη καί καθολικά ἀποδεκτή. Γεμᾶτοι ἀπό Πνεῦμα Ἅγιο, δέν ἀφέθηκαν, ἔρμαιο, στά ρεύματα τῆς ἐποχῆς. Στή φιλοσοφία καί στήν πρακτική τοῦ «φάγωμεν, πίωμεν» (Α΄ Κορινθ. ιε΄ 32). Ἦστών ἐντυπωσιασμό τῆς χλιδῆς, πού ἐκπορευόταν ἀπό τά βασιλικά ἀνάκτορα καί ἀπό τήν τάξη τῆς μάταιης προβολῆς. Πλοῦτος τους, τό ἐσωτερικό θησαύρισμα τῆς καρδιάς. Ἡ ἄμεση καί γόνιμη κοινωνία τους μέ τό Πρόσωπο τοῦ Θεανθρώπου. Ἡ καταύγαση τῆς ψυχῆς τους μέ τό φῶς τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Ὁ βηματισμός τους, μέσα στό φῶς τῆς ἀλήθειας καί τά ἔργα τους, ἀντανάκλαση τοῦ θείου φωτός.

β) Ἡ συνειδητή καί θεληματική ἀποστασιοποίησή τους ἀπό τήν κοσμική ἐξουσία, ἔδινε τό στίγμα, ὅτι ἡ πνευματική τους συγκρότηση καί ἡ διακονία τους δέν ἦταν «ἐκ τοῦ κόσμου», ἀλλά ὁ Κύριος τούς εἶχε ἐκλέξει μέσα ἀπό τήν κοινωνική μάζα τοῦ κόσμου (Ἰωάν ιε΄ 18).

Κατά τούς πρώτους αἰῶνες, κατά τή μακρά περίοδο τῶν σκληρῶν διωγμῶν, ἡ λατρεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀ-

ποτελοῦσε *religio illicitas* (ἀπαγορευμένη θρησκεία) καί οἱ ἀφοσιωμένοι διάδοχοι τῶν ἀγίων Ἀποστόλων, οἱ ποιμένες καί οἱ διδάσκαλοι τοῦ λαοῦ, σύρονταν στά δικαστήρια, στίς φυλακές καί στά ἀμφιθέατρα. Εἶναι ἀτέλειωτα τά συναξάρια τῶν σεβάσμιων Πατέρων, πού σήκωσαν, μέ θάρρος καί ἡρωϊκό φρόνημα, τό μεγάλο βῆρος τῆς περιφρόνησης ἢ καί τῆς βίαιης καταδίωξης. Μόνη ἀγάπη τους, ὁ Ἐσταυρωμένος Κύριος. Καί ἀποκλειστική φροντίδα τους, ἡ χειραγωγία τοῦ λαοῦ στόν ἀπέραντο λειμώνα τῆς θείας Ἀγάπης. Καί γι' αὐτή τήν ἀνάταση τῆς ψυχῆς τους καί γι' αὐτό τόν ἀνιδιοτελή μόχθο τους ἀνέβαιναν στό δικό τους Γολγοθά τοῦ μαρτυρίου.

Ἀπό τίς ἀναρίθμητες ἀναγραφές τῶν μαρτυρικῶν ἀγίων Πατέρων, ἐπιλέγω μόνο μιὰ φράση, τήν ἔκκληση, πού κάνει ὁ μάρτυρας Ἐπίσκοπος Ἰγνάτιος Ἀντιοχείας στούς Χριστιανούς τῆς Ρώμης, νά μή κινηθοῦν, γιά νά ἀποτρέψουν τό μαρτύριό του: «*Οὐχ ὡς Πέτρος καί Παῦλος διατάσσομαι ὑμῖν· ἐκεῖνοι ἀπόστολοι Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐγὼ δέ ἐλάχιστος· ἐκεῖνοι ἐλεύθεροι, ὡς δοῦλοι Θεοῦ· ἐγὼ δέ μέχρι νῦν δοῦλος· ἀλλά ἐάν πάθω, ἀπελεύθερος γενήσομαι Ἰησοῦ Χριστοῦ, καί ἀναστήσομαι ἐν αὐτῷ ἐλεύθερος. Νῦν μανθάνω, ἐν αὐτῷ δεδεμένος, μηδέν ἐπιθυμεῖν κοσμικόν ἢ μάταιον*» (Ἰγνάτιος πρὸς Ρωμαίους ΙΥ).

γ) Κατά τήν περίοδο αὐτή τοῦ πόνου καί τῶν διωγμῶν, δέν μπορεῖ νά γίνει λόγος γιά σχέση τῶν ποιμένων μέ τή χλιδή ἢ μέ τίς διαπλοκές τῶν παλατίων. Τό ἐπισκοπικό καί τό ἱερατικό διακόνημα λειτουργοῦσε, ἀποκλειστικά καί μόνο, μέ προδιαγραφές τήν πη-

γαία πιστότητα στό θεῖο θέλημα, τήν ἀμίαντη ἀνιδιοτέλεια καί τήν ἀκαμψία μπροστά στό μαρτύριο.

Βέβαιο καί ἱστορικά κατοχυρωμένο, εἶναι πῶς τό παράδειγμα τοῦ Κυρίου, πού «*οὐκ εἶχε πού τήν κεφαλὴν κλίνῃ*» (Ματθ. ἡ' 20) καί τό διάφανο παράγγελμά Του: «*μὴ κτήσησθε χρυσόν μηδέ ἄργυρον μηδέ χαλκόν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν*» (Ματθ. ι' 9), ἀκόμα δέ καί ὁ ἀπολογητικός λόγος τοῦ ἀποστόλου Παύλου στούς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου: «*αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεαίαις μου καί τοῖς οὔσι μετ' ἐμοῦ ὑπῆρέτησαν αἱ χεῖρες αὐταί. πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτω κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτός εἶπε μακάριόν ἐστι μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν*» (Πράξ. κ' 34-35), ἐνέπνευσε πολλούς καί ἀπό τοὺς μεταγενέστερους λειτουργοὺς τῆς Ἐκκλησίας νά προκρίνουν τήν ἀπαγκίστρωση ἀπὸ τῆς μανίας τοῦ πλοῦτου καί τῆς μάταιης ἐπίδειξης καί νά προσεγγίσουν τό λαό τοῦ Θεοῦ «*ὡς λυπούμενοι αἰεὶ δέ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δέ πλουτίζοντες, ὡς μηδέν ἔχοντες καί πάντα κατέχοντες*» (Β' Κορινθ. στ' 10).

Ὁ ἔρωτας πρὸς τήν πτωχεία εἶναι τό διακριτικό χάρισμα τῶν φωτισμένων Πατέρων μας. Ἀκόμα καί ἐκεῖνοι, πού κληρονόμησαν πλοῦτη ἀπὸ τοὺς γονεῖς τους, δέν ὑπέκυψαν στόν πειρασμό νά τά κρατήσουν γιά λογαριασμό τους. Τά σκόρπισαν στά χέρια καί στίς καρδιές τῶν φτωχῶν καί ἀδύναμων ἀδελφῶν τους καί συνέχισαν τὴ διακονία τους ἐντελῶς ἐλεύθεροι ἀπὸ τὰ δεσμά καί ἀπὸ τὰ ὄνειρα τῆς ἐγκόσμιας εὐμάρειας.

Γιά νά εΐμαστε τίμιοι στό ἔργο τῆς διαχείρισης καί τῆς παρουσίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας, πρέπει νά τό ἐπισημάνουμε ἀνοιχτά καί καθαρά, ὅτι, μετά τήν ὑποχώρηση τοῦ κύματος τῶν διωγμῶν καί τήν ἐπίσημη ἔνταξη τῆς Ἐκκλησίας στόν ἀναγνωρισμένο πίνακα τῶν θεσμῶν τῆς αὐτοκρατορίας, τό ἐπισκοπικό καί τό ἱερατικό λειτούργημα, πού εἶχε λουστεῖ καί ἐξαγιαστεῖ στό αἶμα τοῦ μαρτυρίου, τυλίχτηκε καί ζαλίστηκε, μέσα στήν ἀντάρα τῶν πειρασμῶν τῆς ἐκκοσμίκευσης.

Οἱ κατάκλειστες καί ἀμπαρωμένες, πόρτες τῶν βασιλιῶν ἀνακτόρων, πού ἴσαμε κείνη τήν ὥρα ἦταν ἀφιλόξενα, ἀνοιξαν. Ὅχι γιά νά συμπαρασταθοῦν στούς ἔντιμους διακόνους τῆς ἀληθείας. Ἀλλά γιά νά ὑποδεχτοῦν τούς σπουδαρχίδες. Τούς κυνηγούς τῆς δόξας καί τοῦ μάταιου πλούτου. Ἐκείνους, πού, κατά τόν ἀγῶνα τῆς ἀναδείξης τους, μετροῦσαν καί ὑπολόγιζαν τήν εὐνοια τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Καί πολλοί ἀπό ἐκείνους, πού μπῆκαν καί βγήκαν στούς τόπους αὐτούς τῆς χλιδῆς καί τῆς ἔπαρσης, ἐγκλωβίστηκαν στό κλίμα. Ἐπηρεάστηκαν. Ἀπόθεσαν τήν ταπείνωση καί τή φτώχεια. Καί ντύθηκαν τό χιτώνα τῆς ἀλαζονείας καί τό ὕφος τῆς ἀκυβέρνητης ἔπαρσης.

Μέσα στίς ποικίλες, διαδοχικές κοινωνικές συγκρούσεις καί τίς πολιτισμικές ἀνακατατάξεις, ὁ τύπος τοῦ «δεσπότη» Ἀρχιερέα ὄχι μόνο ἐπέζησε, ἀλλά καί ἀλλοιώθηκε ἀκόμα περισσότερο. Καί κατέληξε σέ κακέκτυπο. Στό δυτικό κομμάτι τῆς αὐτοκρατορίας ἀναπτύχτηκε ὁ ὑπερσυγκεντρωτισμός τῆς Παπικῆς αὐλῆς καί προέκυψε ἡ ἐφ-

εὔρεση τῆς θεωρίας τοῦ ἀλάθητου τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Ρώμης. Καί στό ἀνατολικό, μεταφυτεύτηκε ἡ δίψα τῶν πρωτείων καί δρομολογήθηκαν οἱ μάχες γιά τήν ἐπέκταση τῶν δικαιοδοσιῶν.

Σήμερα, σ' ὀλόκληρη τήν οἰκουμένη, θά ἀνακαλύψει κανεῖς τίς κρυφές, χαρισματικές φυσιογνωμίες τῶν λειτουργῶν τοῦ Θυσιαστήριου, πού ἀσκοῦν τό ἔργο του μακριά ἀπό τά φῶτα τῆς δημοσιογραφικῆς προβολῆς καί ἀποξενωμένοι ἀπό τήν ὄνειρική χλιδή τῶν ἐξουσιαστῶν καί τυράννων τοῦ κόσμου. Θά βρεῖ, ὅμως, μπροστά του καί τά εἰδωλικά ἀναστήματα, πού βιώνουν τήν ἱερότατη διακονία τῆς θυσιαστικῆς ἀγάπης, ὡς ἀξίωμα κοσμικό καί ὡς δικάϊωμα καταδυνάστευσης τοῦ ἀδύναμου ὄχλου.

Τό πρόβλημα εἶναι σοβαρότατο. Μέ διαστάσεις ἀνησυχητικές. Καί μέ ἐπιπτώσεις στή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀπρόβλεπτες, ἀνασταλτικές τοῦ ἔργου Της καί ἀκυρωτικές τῆς σχέσης τῶν τοπικῶν ποιμνίων μέ τούς ποιμένες τους.

Γιά νά δρομολογηθεῖ μιά ἐνσυνείδητη ἐπιστροφή στό πνεῦμα τῆς Ἀποστολικῆς γνησιότητας καί τῆς Πατερικῆς βαθύτητας, τό πρῶτο, πού χρειάζεται, εἶναι νά ἀποφασιστεῖ, εἰλικρινά καί «κατενώπιον Θεοῦ», ἡ προσεκτικότερη ἐπιλογή τῶν προσώπων, πού θά προωθηθοῦν στίς ποιμαντικές ἐπάλλξεις τῆς Ἐκκλησίας.

Ὅμως, μετρώοντας κανεῖς τίς σημερινές συνιστώσες τῆς ἀνάδειξης τῶν λειτουργῶν καί ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας, διαπιστώνει, πῶς ὁ προβληματισμός καί τό ὄραμα τῶν ἐκλεκτόρων δέν

Ἐπίσχεση Εὐθυνῶν

Ὁ σχέδιο νόμου «περί τοῦ συμφώνου ἐλεύθερης συμβίωσης» ζευγαριῶν ἔχει ταραξεί τήν κοινή γνώμη. Κάποιοι τάσσονται ὑπέρ τοῦ νόμου. Διεκδικοῦν μέ πάθος ὡς δικαίωμα ἀπαράγραπτο, σέ ὄσους θέλουν, τό νά συζοῦν ἐλευθερά, μέ χαλαρές νομικές δεσμεύσεις, μέ ἄτομα ἐτερόφυλα (ἤ καί τοῦ αὐτοῦ φύλου) ὡς ἐρωτικοί παρτενέρ. Ζητοῦν ἀπό τήν Πολιτεία νά κατοχυρώσει ὡς νόμιμη αὐτή τή χαλαρή συμβίωση καί νά ρυθμίσει νομοθετικά τά ὅποια θέματα, κυρίως οἰκονομικά, ἤθελε προκύψουν. Βέβαια, μιά τέτοια συμβίωση ἀντίκειται πρὸς τή χριστιανική διδασχά, δηλαδή, γιά τήν Ἐκκλησία εἶναι ἁμαρτία. Ἡ Ἱ. Σύνοδος εἶναι φυσικό νά ἀντιδρᾷ. Οἱ ὑπέρμαχοι, ὅμως, τοῦ νόμου διακηρύττουν ὅτι ἡ κοινωνία ἀλλάζει συνεχῶς κα-

θιστώντας τοῦς σύγχρονους πολίτες, ἐλεύθερους καί χωρίς ἀπηρχαιωμένες ἠθικές δεσμεύσεις, νά ἐπιλέγουν τόν τρόπο τῆς ζωῆς τους. Αὐτή τή θέση υἰοθετεῖ καί ἡ Κυβέρνηση. Ὁ Ὑπουργός Δικαιοσύνης κ. Χατζηγάκης δήλωσε: «Πρέπει νά δοῦμε ὅτι ὁ κόσμος προχωρᾷ μπροστά καί ὀρισμένα δικαιώματα τά ὅποια στηρίζονται στόν ἄνθρωπο καί πού εἶναι ἤδη γεγενημένα, θά πρέπει ἡ Πολιτεία νά τά ἐγκολπῶνεται καί νά τά στηρίζει ἄν θέλει νά προχωρᾷ μπροστά καί μέ σωστά ἀποτελέσματα» (ἱστοσ. in.gr 25/3/08).

Γιά ἄλλη μιά φορά ἡ Ἐκκλησία καί οἱ ἀρχές Τῆς μπαίνουν στό στόχαστρο ὡς θεσμοί ἀναχρονιστικοί, πού θέλουν, τάχα, νά «ἠθικοποιήσουν» τόν κόσμο μέ στραγγαλισμό τῆς ἐλευθερίας του. Ἡ, ἀκόμα χειρότερα, «στό-

ἐγγίζει οὐδέ τίς παρυφές τοῦ δεσμευτικοῦ κύκλου, πού ὀριοθέτησε ὁ Κύριος μέ τήν ἀνελαστική διδασχά Του καί μέ τό παράδειγμά Του. Ἄλλες προοπτικές πριμοδοτοῦν τό κλίμα τῆς εὐνοίας πρὸς τοῦς θηρευτές τῶν ἀξιωμάτων. Καί ἄλλα κίνητρα ἀνεβάζουν στοῦς ἡγετικούς θῶκους τίς ἐπηρμένες μετριότητες καί τοῦς δυνάστες τῆς λαϊκῆς ἀφελότητος.

Ἄν φτάσουμε στό σημείο νά συντριβεῖ μπροστά στίς πύλες τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου ἡ κοσμική νοοτροπία καί νά ἀναβιώσει ἡ Ἀποστολική καί ἡ Πατερική παράδοση, θά ἔχουμε κάνει τό μεγάλο βῆμα. Ἀπό τήν προκλητική ἐξουσιαστική νοοτροπία θά διαβούμε στήν ἔντιμη, θυσιαστική διακονία.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

χος τῆς Ἐκκλησίας», ἔγραψε ὁλος χολή κάποιος δημασιογράφος, «ὕπῆρξε ἀνέκαθεν-ὅπως καὶ τῶν ὀλοκληρωτικῶν καθεστώτων-ὁ ἔλεγχος τῆς ἀνθρώπινης σεξουαλικότητας, γιατί μέσω αὐτοῦ ἐλέγχεται ἡ ἀνθρώπινη βούληση!» Ἡ κακοπιστία σ' ὄλο τό μεγαλεῖο τῆς! Ἡ ἐλευθερία τοῦ νά ἐπιλέγει κανεῖς μόνος του τί εἶναι καλό καὶ τί κακό καὶ νά ρυθμίζει ἀνάλογα τῆ ζωῆ του εἶναι γιά τήν Ἐκκλησία δεδομένη, σύμφωνα μέ τό αὐτεξούσιο τοῦ ἀνθρώπου. Ὅποιος διεκδικεῖ αὐτήν τήν ἐλευθερία «παραβιάζει ἀνοικτές θύρες!» Τήν ἔχει ἤδη. Ὁ ἱ. Χρυσόστομος ἔχει ξεκαθαρίσει τά πράγματα. Λέει: «Οὐτε ἡμῖν ἐξουσία τοσαύτη παρά τῶν νόμων δέδοται πρὸς τό κωλύειν τοὺς ἁμαρτάνοντας». Δέν ἔχει δοθεῖ σ' ἐμᾶς, στήν Ἐκκλησία, δηλαδή, ἡ νομική ἐξουσία νά ἐμποδίζουμε ὅσους θέλουν νά ἁμαρτάνουν. Καί συνεχίζει: «οὐτε, εἰ καὶ ἔδωκαν, εἶχομεν ὅπου καὶ χρησόμεθα τῇ δυνάμει, οὐ τοὺς ἀνάγκη τῆς κακίας, ἀλλά τοὺς προαιρέσει ταύτης ἀπεχομένους στεφανοῦντος τοῦ Θεοῦ». Ἄλλά, καὶ ἂν μᾶς εἶχε δοθεῖ τέτοια ἐξουσία, δέν θά ξέραμε τί νά τήν κάνουμε, ἀφοῦ ὁ Θεός βραβεύει ὄχι αὐτούς, πού ἀποφεύγουν τήν κακία ἐξ ἀνάγκης, ἀλλά ὅσους αὐτοπροαίρετα ἀπέχουν ἀπ' αὐτήν (PG 48, Περί Ἱερωσύνης λογ. Β' 3). Τότε, γιατί ἡ Ἱ. Σύνοδος μιλάει τόσο ἔντονα κατά τῆς νομιμοποιήσεως τῆς «ἐλεύθερης συμβίωσης»;

Κατ' ἀρχήν, ὄλοι οἱ κοινωνικοὶ φορεῖς ἔχουν καὶ ἀσκοῦν τό δικαίωμα νά ἐκφράζουν ἀπόψεις, νά προβάλλουν ἀρχές, νά ἐπισημαίνουν κινδύνους σέ κάθε περίπτωση, πού μιά νέα

κατάσταση πάει νά καθιερωθεῖ, χωρίς νά κατηγοροῦνται ὅτι θέλουν νά «ἐλέγξουν τήν ἀνθρώπινη βούληση». Γιατί πρέπει ἡ Ἐκκλησία νά φιμωθεῖ; Ἐχει καὶ Αὐτή τό δικαίωμα νά πει στόν κόσμο τί πρεσβεύει. Ὑπάρχει, ὁμως, καὶ λόγος βαθύτερος. Ἡ Ἐκκλησία δέν ἀμφισβητεῖ τήν ἐλευθερία κανενός νά ζεῖ ὅπως θέλει, ἀκόμα καὶ σέ καταστάσεις πού Αὐτή θεωρεῖ ἁμαρτίες. Παράλληλα, ὁμως, θεωρεῖ χρέος Τῆς νά νοιάζεται γιά τά παράγωγα αὐτῆς τῆς ἐλευθερίας. Νά προστατεύει τάξεις λαοῦ ἀδύναμου. Πρόκειται γιά τό «λαό τόν κτιζόμενο» (Ψαλ. ρά'). Γιά τῆ γενιά, πού ἔρχεται, τά παιδιά, τά δικαιώματα τῶν ὁποίων καταπατοῦνται βάνανυσα ἀπό τοὺς ἰσχυροὺς, πού, διά νόμων ἀδίκων, βρίσκουν τρόπους νά προωθοῦν τίς ἐπιθυμίες τους ξεγλιστρώντας ἀπό τίς ὑποχρεώσεις τους. Γι' αὐτό τό λαό καμιά τρέχουσα «ἰδεολογία», κανένα κομματικό πρόγραμμα συντηρητικό ἢ προοδευτικό δέν νοιάζεται πραγματικά.

Ὁ «λαός ὁ κτιζόμενος» ἔχει δικαιώματα. Πρῶτα καὶ κύρια, νά κυοφορηθεῖ ἀπερίσπαστα καὶ νά γεννηθεῖ. (Στίς μέρες μας κάποιοι διανοούμενοι τῆς «ἀπελευθέρωσης» δέν ὀνομάζουν τά ἔμβρυα «παιδιά», ἀλλά, «προϊόντα σύλληψης». Ὁ λόγος προφανῆς). Κάθε παιδί ἔχει τήν ἀνάγκη παρουσίας πατέρα καὶ μητέρας. Νά ζεῖ καὶ νά ὠριμάζει σέ ζεστό, φυσικό, οἰκογενειακό περιβάλλον. Ἡ ἀνεύθυνη καὶ βάνανυση στάση τῆς κοινωνίας μας, πού προοδεύει(!), πρὸς τῆ γενιά, πού ἔρχεται, ἔχει τραγικές συνέπειες. Τίς βιώνουμε καθημερινά. Εὐστοχα ἔθεσε τό θέμα αὐτό ἡ Σύνοδος

της Ἱεραρχίας τῶν Καθολικῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἑλλάδος μέ ἀνακοινωθέν τῆς στίς 27/3/08: «Ἡ Πολιτεία ὀφείλει νά νομοθετήσει ὑπέρ τῆς στήριξης τῆς οἰκογένειας. Ἦδη ἡ κοινωνία μας μαστιζέται ἀπό μιὰ δραματική ὑπογεννητικότητα πού δυναμιτίζει τό μέλλον τῆς. Καί ὄχι μόνο. Διερωτόμαστε: Δέν φτάνουν στά αὐτιά τῶν κυβερνῶντων οἱ κραυγές τόσων παιδιῶν πού εἶναι θύματα, ψυχολογικά τραυματισμένα, χωρισμένων γονέων; Τό "σύμφωνο ἐλευθέρης συμβίωσης" εἶναι ἓνα ἐπί πλέον πλήγμα κατά τῆς οἰκογένειας πού θά ἐπιδεινώσει κοινωνικά τήν κατάσταση».

Ἡ Ἐκκλησία, καί νά ἤθελε, δέν μπορεῖ νά μή παρέμβει στήν ὑπόθεση, καί μάλιστα δυναμικά. Νόμοι, πού νά ἐπιτρέπουν τήν «ἐλευθέρη συμβίωση» ζευγαριῶν, δηλαδή, τήν ἀποδυνάμωση τῶν δεσμῶν τῆς οἰκογένειας, μπορεῖ νά γίνουν. Νόμοι, ὅμως, πού νά ἀπαγορεύουν σέ δυστυχησμένες ὑπάρξεις, θύματα αὐτῶν τῶν νομίμων(!) συμβιώσεων, νά καταφεύγουν στήν Ἐκκλησία ζητώντας ἀντίληψη, καταγγέλλοντας θύτες καί, σέ τελευταία ἀνάλυση, ἀπαιτώντας δικαίωση καί, κάποτε, ἐκδίκηση, δέν εἶναι δυνατό νά θεσπισθοῦν. Ἐν ὀνόματι αὐτοῦ τοῦ λαοῦ ἡ Ἐκκλησία ἔχει χρέος νά μιλήσει. Ἀλλά τό φαιδρό στήν ὑπόθεση εἶναι ὅτι οἱ ἴδιοι κύκλοι, πού θέλουν τήν Ἐκκλησία βουβό θεατή στά ὅποια σχέδιά τους, τή βάζουν στό παιχνίδι. Στό πλαίσιο τῆς ἀρχῆς τῶν διακριτῶν ρόλων στίς σχέσεις Ἐκκλησίας-Πολιτείας πρόθυμα ἀναθέτουν στήν πρώτη τόν τομέα τῆς ἀντιλήψεως σέ κάθε μορφῆς δυστυχία

στήν κοινωνία. Πρόθυμα, δηλαδή, μεταθέτουν σ' Αὐτήν τίς εὐθύνες τους, ὡς «εἰς καθ' ἕλην ἀρμοδιάν» ὑπηρεσία. Καί ἡ μέν Ἐκκλησία, παρά τήν ὅποια θλιβερή εἰκόνα προβάλλουν πολλοί ἐκκοσμικευμένοι ἄρχοντες Τῆς, ἦλθε στόν κόσμο γιά νά διακονήσει καί ὄχι νά διακονηθεῖ. Δέν μπορεῖ, ἐπομένως, νά ἀρνηθεῖ τήν προσφορά Τῆς. Ὅμως, δέν τρέφει ψευδαισθήσεις. Κοινή εἶναι ἡ διαπίστωση τῶν κοινωνικῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι, ὅτι καί ἂν κάνει, δέν μπορεῖ νά ἀντικαταστήσει τήν φυσική οἰκογένεια. Τά τραυματισμένα θύματα μένουν ἰσοβίως προβληματικά.

Ὁ κόσμος τῆς Ἐκκλησίας, τμήμα αὐτῆς τῆς κοινωνίας καί αὐτός, ἔχει κάθε λόγο νά ἐγκαλεῖ τοὺς κυβερνῶντες ἐπί ὑποκρισία. Ὁ λόγος ἀπλός. Μέ ὦμή εἰλικρίνεια ἀμύντορες τῶν κυβερνητικῶν προθέσεων σημειῶνουν: «τό κράτος δέν ἔχει καμιά δουλειά οὔτε νά νομιμοποιεῖ, οὔτε νά ἀπονομιμοποιεῖ σχέσεις ἀνθρώπων. Ἀκόμη καί τοῦ ἴδιου φύλου. Αὐτές συνάπτονται καί ὑπάρχουν (σ.σ. καί ἐπιτείνονται, μετά ἀπό τόση προβολή καί πλύση ἐγκεφάλου στή νέα γενιά). Τό ἐρώτημα εἶναι τί κάνει τό κράτος, τίς λαμβάνει ὑπόψη ὅταν φορολογεῖ, νομιμοποιεῖ κληρονομίες κ.λπ. ἢ ἀπλῶς κλείνει τά μάτια;» (Π. Μανδραβέλης, Καθημερινή, 31/ 3/08). Στήν πραγματικότητα, δηλαδή, αὐτό στό ὅποιο τό νομοσχέδιο ἀποβλέπει εἶναι ἡ διευκόλυνση τῶν ζευγαριῶν νά ἀποσείσουν ἀπό πάνω τους κάθε ἴχνος ἄλλης εὐθύνης, πού ἡ συμβίωσή τους συνεπάγεται, πέραν ἀπό τή ρύθμιση οικονομικῶν ἐκκρεμοτήτων. Γιά τίς ἀγραφες ἠθικές

Τό ξέ 'Ανατολής φῶς...

ΤΟ ΝΗΣΙ (2)

Μετά τήν μεγάλη ἀπήχηση τῆς ταινίας-μῆνυμα «Τό Νησί» (βλ. «Ε.Π.» τεύχος 222/01.02.2008), πού κυκλοφορεῖ σέ DVD ἀπό χέρι σέ χέρι καί ἐξακολουθοῦν νά τήν ἀγνοοῦν ἢ τηλεόραση καί τά κανάλια, θεώρησα σκόπιμο νά παρουσιαστῆί στούς ἀναγνώστες τῆς «Ε.Π.» ἡ συνέντευξη* τοῦ σκηνοθέτη τῆς ταινίας Παύλου Λουγγίν, πού δημοσιεύτηκε στήν ἐφημερίδα τῆς Μόσχας «Ρωσίσκαγια Γκαζέτα» τόν Δεκέμβριο 2006.

Ρωσίσκαγια Γκαζέτα: Πάβελ Σεμιόνοβιτς, πῶς ἐξηγεῖται ἡ ἐπιτυχία τῆς ταινίας «Τό Νησί»;

Λουγγίν: Τό φίλμ παίζεται γιά τέταρτο Σαββατοκύριακο στά κινηματοθέατρα, ὁ ἀριθμός τῶν ὁποίων συνεχῶς αὐξάνεται. Εἶναι παράξενο φαινόμενο γιά μιά τέτοια ταινία. Διακρίνω μιά βασική αἰτία. Αὐτό σημαίνει ὅτι ὑπάρχει δυνατότης νά γίνει διαφορετικό σινεμά. Ὑπάρχει θεατής ὁ ὁποῖος ζητάει ἕνα πνευματικό σινεμά καί ὄχι ἕνα τυποποιημένο θέαμα. Θέλει νά δεῖ τήν ἀντανάκλαση τοῦ ἐσωτερικοῦ του κόσμου καί εἶναι ἔτοιμος νά πληρώσει γι' αὐτό. Κάποια στιγμή μᾶς φάνηκε ὅτι ἡ ζωή μας εἶναι σάν ἕνα σουπερμάρκετ. Ἡ ἰδέα τοῦ σουπερμάρκετ εἶναι ὅτι ἀγοράζεις λουκάνικα τοῦ ἰδίου μεγέθους, τῆς ἴδιας γεύσης, στήν ἴδια συσκευασία. Στό σουπερμάρκετ πνευματικῆς κατεύθυνσης ἀγοράζεις βιβλία μέ κόκκινο καί μπλέ δέσιμο καί ξέρεις τί μπορεῖς

νά βρεῖς μέσα. Στήν τηλεόραση τυποποίηση, στό σινεμά τυποποίηση...

Ρ. Γ.: Πῶς βγήκε «Τό Νησί» στίς αἰθουσες;

Λουγγίν: Τό κανάλι «Ρωσία» συνειδητά πήρε μιά ἀπόφαση, γεμάτη ρίσκο, νά γυρίσει τήν ταινία. Δέν ἦταν φανερό: θά καλυφθοῦν τά ἐξοδα, δέν θά καλυφθοῦν; Θά πάει ὁ θεατής νά δεῖ αὐτό τό φίλμ, δέν θά πάει; Οἱ διευθύνοντες τοῦ καναλιοῦ, ὅμως, εἶπαν ὅτι θέλουν νά γυριστῆί αὐτό τό φίλμ. Τό κανάλι «Ρωσία» μέ αὐτό τό φίλμ γκρέμισε ἕναν τοῖχο καί ἔδειξε ὅτι εἶναι δυνατό νά ἀναγεννηθεῖ τό πνευματικό σινεμά. Καί τό τόλμημα τοῦ καναλιοῦ δικαιώθηκε. Νομίζω ὅτι ὄλοι μας πρέπει νά τούς εὐγνωμονοῦμε.

Ρ. Γ.: Πῶς βρέθηκε στά χέρια σας τό σενάριο;

Λουγγίν: Ὅταν γύριζα μέ τόν Ἀράμποβ τήν ταινία «Νεκρές Ψυχές», ἕνας ἀπό τούς μα-

καί ἀνθρώπινες προεκτάσεις αὐτῆς τῆς συμβιώσεως οὔτε λόγος. Οὔτε γιά τίς συνέπειες. Οὔτε καί γιά τίς εὐρύτερες ἐπιπτώσεις τῆς στήν κοινωνία, πού μέ νόμους σάν τόν σχεδιαζόμενο μετατρέπεται σέ μάζα ἠθικά ἀπονευρωμένων καί ἀνεύθυνων προσώπων.

Μήπως γιά νά ἐλέγχεται καλύτερα ἡ βούλησή τους; Τόσοι ἐπενδύουν στή διάβρωση τῆς κοινωνίας! Πάντως οἱ κυβερνῶντες ἰσχυρίζονται ὅτι ἔτσι «προχωρᾶμε μπροστά καί μέ σωστά ἀποτελέσματα»!

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

θητές του, ο Δημήτρης Σόμπολεβ, μου πρότεινε τό σενάριο τοῦ «Νησιοῦ». Τό διάβασα καί τό ἔβαλα στήν πάντα. Ὑστερα τό ξαναδιάβασα. Ὑστερα ἤρθε ἡ στιγμή, πού δέν μπορούσα πιά νά ζήσω χωρίς τό σενάριο. Δέν ἤξερα πού νά πάω καί ἀποτάθηκα στό κανάλι «Ρωσσία».

Ρ. Γ.: Ποιά ἦταν τά κίνητρα πού ὁδήγησαν σ' αὐτή τήν ἀπόφαση;

Λουγγίν: Νομίζω ὅτι ἦταν ἰδεολογικά καί πνευματικό-χριστιανικά. Ἐάν καί οἱ ἰθύνοντες τῆς Ἐκκλησίας δέν εἶχαν διαβάσει τό σενάριο. Καί στό κανάλι δέν ἤξεραν πῶς θά ἀντιδράσει ὁ Ὀρθόδοξος κληρικός. Ὁ ἥρωας τῆς ταινίας, ἕνας μοναχός καί μέ ἕνα ἔγκλημα στήν πλάτη του, καί παραδειγματίζει. Ἡ ἔννοια τῆς «σαλότητας» καί τῆς «προσευχῆς» δέν εἶναι τά νοήματα πού ἔχουμε συνηθίσει νά βλέπουμε στό σινεμά. Καί ἦταν τελείως ἀκατανόητο τί θά βγεῖ ἀπ' ὅλη αὐτή τήν ὑπόθεση.

Ρ. Γ.: Ὁ Μάμονοβ δέν παίζει, ἀλλά παρουσιάζεται σάν ἀγωγός;

Λουγγίν: Ἐνας 100⁰/ο ἠθοποιός δέν θά μπορούσε νά παίξει ἔτσι. Γιά παράδειγμα, γινόταν προσευχή στήν ὀθόνη. Γυρίζαμε τή σκηνή σέ μεγάλο πλάνο, ἀλλά ἀμφιβάλλαμε, ἂν μπορούσαμε νά τήν προβάλλουμε. Εἶναι αὐτό ἠθικό ἢ ὄχι; Ἀλλά ὁ Πέτρος (Μάμονοβ) δέν ἔπαιζε ἕνα ρόλο, προσευχόταν πραγματικά. Ἦταν σάν σκηνές ντοκιμαντέρ. Ἀπό τήν προσευχή ἔβγαине δυνατή ἐνεργεια καί αἰφνιδίως, σάν θαῦμα, τό ἀγοράκι, πού ἔπαιζε τόν ἄρρωστο, ἄρχισε νά κλαίει.

Ρ. Γ.: Ποῦ γινόταν τό γύρισμα τῆς ταινίας;

Λουγγίν: Στήν πολίχνη ΚΕΜ, ἀπό ἐκεῖ πού

φεύγουν τά караβάκια μέ τούς προσκυνητές στό Σολοβκι. Εἶναι τόπος ρωσικῆς ἀγιότητας, τόπος μαρτυρίου. Εἶχε κάτι προβλητές ἀπό σαπισμένα δοκάρια, ἀπό ἐκεῖ πού ἔστελναν τούς κατάδικους στό στρατόπεδο Σολοβκι. Προβλητές ἀπό σάνιδια, μισοβυθισμένη μαούνα, γύρο ἀπό τήν ὁποία κατασκευάσαμε τά σκηνικά, τό νερό, οἱ πέτρες αὐτό τό περιβάλλον δέν ἔπαιξε μικρότερο ρόλο στό φιλμ ἀπό τόν ρόλο τῶν ἠθοποιῶν. Μέναμε ἐκεῖ κοντά, σ' ἕνα ξενοδοχειακί, ὅπου τά βράδια οἱ ντόπιοι ἔπιναν καί ἔπαιζαν τόν «κουλοχέρη».

Ρ. Γ.: Γιατί στήν ταινία ὁ ἥρωας τοῦ Μάμονοβ κατά τή διάρκεια τῆς λειτουργίας δέν στεκόταν μέ τό πρόσωπο πρὸς τό «βῆμα»;

Λουγγίν: Ἐδειχνε πρὸς τήν πυρκαγιά. Ἡ φύση τῆς «σαλότητας», δέν εἶναι τελείως νορμάλ. Ἐκεῖνα, τά ὁποία ὁ σαλός διαίσθάνεται καί γνωρίζει, δέν μπορεῖ νά τά πεῖ μέ ἀπλά λόγια. Δέν μπορεῖ νά πεῖ στόν ἥρωα τοῦ Ντιούζεβ (π. Ἰώβ), ὅτι ἀποφεύγει νά λερώνει τά χέρια του. Πασαλείβει τό χερούλι μέ κάπνα, γιά νά λερωθεῖ ὁ ἥρωας τοῦ Ντιούζεβ. Διδαχή μέ ἀλληγορία. Ὁ ἅγιος Βασίλειος ὁ Σαλός ἔπαιζε κλαρίνο μέσα στό ναό, γιά νά δείξει ὅτι κανένας δέν προσεύχεται ἢ ἔρριχνε στούς γύρω ὠμόκρεας, γιά νά ἀποκαλύψει πόσο αἰμοσταγῆς εἶναι ἡ ἐποχή του.

Ρ. Γ.: Εἶχατε ἀμφιβολίες πρὶν τό γύρισμα τῆς σκηνῆς τοῦ ἐξορκισμοῦ;

Λουγγίν: Τρομερές. Μέ τόν Πέτρο (Μάμονοβ) δέν κοιμηθήκαμε δυό νύχτες. Ἐπρεπε τό γύρισμα νά διέπεται ἀπό ἄκρα σωφροσύνη, διότι ἔχουμε χορτάσει στίς ἀμερικάνικες ταινίες ἀπό ἐξορκισμούς φτιαγμένους με κομπιούτερ. Γι' αὐτό βγήκαμε στή φύση. Βοήθησε ὁ Κύριος. Καί ἀκόμα ἡ κατα-

πληκτική ήθοποιός Βικτόρια Ίσακόβα. Έπαιξε τήν δαιμονιζόμενη μέ προσοχή και ακρίβεια. Η σκηνή έγινε τό άποκορύφωμα τής ταινίας.

P. Γ.: Ο Μάμονοβ καταλάβαινε ότι έκτελει άποστολή;

Λουγγίν: Μοῦ ἔλεγε ότι εάν μετά τήν ταινία μας, ἔστω δύο ἄνθρωποι πιστέψουν, θά ἔχουμε έκτελέσει τήν άποστολή μας.

P. Γ.: Η ταινία σας προκάλεσε ἕνα κύμα πολεμικῆς στό διαδίκτυο, στίς ἑνορίες. Ποιά εἶναι κυρίως τά ἑρωτήματα πού ἔθεσαν;

Λουγγίν: Ἐγινε συζήτηση τής ταινίας στό Ναό τῆς Ἁγίας Τατιανῆς, στή Σχολή Δημοσιογραφίας τοῦ Κρατικοῦ Πανεπιστημίου στή Μόσχα. Ἐμεινα κατάπληκτος ἀπό τόν κόσμο πού ἦρθε, δέν μπορούσες νά μπεῖς στό χῶρο. Βάλαμε πάγκους και αὐτοί δέν ἔφτασαν. Ἦρθαν παιδιά, γονεῖς, γέροι. Η Ἐκκλησία εἶναι σήμερα ἕνας πραγματικά ζωντανός ὀργανισμός. Ὑπῆρχαν πολλά ἑρωτήματα πάνω στό περιεχόμενο τῆς ταινίας και τῆς ἑρμηνείας τοῦ: φταίει ὁ ἥρωας; Ὑπάρχει σχέση μέ τόν ἥρωα τοῦ Ντοστογιέφσκι, τόν Ρασκόλνικοβ; Ἐγώ ἀπάντησα, ὄχι. Ο Ρασκόλνικοβ διαπράττοντας τό φόνο, ἤθελε συνειδητά νά δοκιμάσει τόν ἑαυτό του, ἐνῶ στό «Νησί» βλέπουμε τή σύγχρονη εἰκόνα, ὅπου τό κακό σέ ἔχει περικυκλώσει. Κάνεις ἕνα βῆμα και μπορεῖς νά βρεθεῖς σέ μιά κατάσταση ὅπου ἡ ἐσύ θά σκοτώσεις ἢ ἐσένα θά σκοτώσουν.

P. Γ.: Το σημαντικότερο ὅμως-ὑπάρχει διέξοδος και σωτηρία ἀπό ἕνα βαρῦ ἁμάρτημα;

Λουγγίν: Νομίζω ότι ὑπάρχει. Τό αἶσθημα τῆς ἁμαρτίας, τό αἶσθημα τῆς ντροπῆς, τό αἶσθημα τῆς ἄρρωστης συνειδησης, ὅλα

αὐτά εἶναι οἱ συνηθισμένες καταστάσεις γιά τόν ἄνθρωπο. Αὐτό δέ σημαίνει, ὅτι εἶσαι ὁ χαμένος, ὅτι ἔχασες τή ζωή σου, ὅτι εἶσαι ἀδύναμος.

P. Γ.: Κάθε ταινία τή φτιάχνεις γιά τόν κόσμο και γιά τόν ἑαυτό σου. Αὐτό εἶναι δύσκολο νά συνδυαστεῖ. Ἐσεῖς γιά τόν ἑαυτό σας τί συνειδητοποιήσατε;

Λουγγίν: Μεγάλες ἁμαρτίες δέν ἔχω, ὅμως ὑπάρχει τό αἶσθημα φταιξίματος και πόνου. Στήν ταινία δέν ὑπάρχουν φιλοσοφικές σκέψεις και αὐτή εἶναι ἡ καλή τῆς πλευρά. Ὑπάρχουν δύο ἄπλες ἀλήθειες: ὅτι ὑπάρχει Θεός και ὅτι διά τῆς ντροπῆς και τῆς ἁμαρτίας γίνεσαι ἄνθρωπος. Ὅλοι μας σά νά τό γνωρίζουμε, ἀλλά τήν ὑπόμνηση φάνηκε ὅτι τήν χρειάστηκε ὁ κόσμος.

P. Γ.: Η ταινία σας παρουσίασε ἕνα ἐντελῶς νέο ἥρωα, ἕνα μοναχό, ἕναν ἄνθρωπο, πού προσεύχεται γιά τούς ἄνθρώπους.

Λουγγίν: Κανένας δέν πίστευε, ὅτι θά πετύχει στήν ὀθόνη. Ἀρχικά σκεφτήκαμε, ὅτι 20 κόπιες θά εἶναι ἄρκετές, ὕστερα 50. Τελικά τυπώσαμε διακόσιες και αὐτές δέν ἦταν ἄρκετές. Στό ἱντερνέτ μοῦ στέλνουν μηνύματα, ὅτι ἡ ταινία δέν φτάνει στήν ἐπαρχία. Θά μπορούσαμε νά μαζέψουμε πολύ περισσότερους θεατές.

P. Γ.: Πῶς εἶδε ὁ Μάμονοβ τήν πρεμιέρα;

Λουγγίν: Νομίζω ὅτι εἶναι εὐτυχῆς. Μοῦ ἔγραψε ἕνα μακρῦ γράμμα, πῶς τόν βοήθησε ἡ ταινία, πόσο πιό εὐκολη ἔγινε ἡ ζωή του. Εἶναι ἕνας πολύ πιστός ἄνθρωπος, ὅμως ἡ ἐκκλησιαστική του ζωή ἦταν κάπως χῶρια ἀπό τήν τέχνη του και ἐδῶ γιά πρώτη φορά συνέπεσαν τά δύο: αὐτό πού σκεπτόταν μ'

αυτό πού έπραττε.

P. Γ.: Πήγατε νά πάρετε εὐλογία πρὶν ξεκινήσετε το γύρισμα;

Λουγγίν: Ὁ Μάμονοβ μοῦ γνώρισε τόν ἱερομόναχο Κοσμά τῆς Μονῆς Ντόνσκοι (Μόσχα) καί αὐτός ἦταν μαζί μας κατά τή διάρκεια τοῦ γυρίσματος. Μαζί του πήγαμε στή Λαύρα (τοῦ Σέργιου τοῦ Ράντονεζ), ὅπου πήρα ἔγκριση γιά τό γύρισμα. Ἄλλά τυπική ἐκκλησιαστική ἔγκριση πρὶν ἀρχίσουμε τό γύρισμα δέν ὑπῆρχε.

P.Γ.: Το καρότσι συμβολίζει τή μετάνοια;

Λουγγίν: Συμβολίζει τήν ταπεινοφροσύνη, ὅταν ὁ ἄνθρωπος εἶναι δέσμιος τῶν ἁμαρτιῶν του. Τό δέ κάρβουνο, πού κουβαλάει, εἶναι οἱ ἁμαρτίες του.

P. Γ.: Κατά τήν ἀποψή σας, πῶς θά εἶναι ἡ τέχνη σέ 25 χρόνια;

Λουγγίν: Δέν ἔχει σημασία πῶς θά εἶναι, σημασία ἔχει πρὸς ποιά κατεύθυνση θά πηγαίνει. Θά μανιπουλάρει τόν ἄνθρωπο, θά τόν διασκεδάζει ἢ θά ἔχει πνευματική κατεύθυνση; Ἡ τέχνη βέβαια πρέπει νά τραβάει τό ἐνδιαφέρον, μπορεῖ ὅμως νά τραβάει τόν ἄνθρωπο πρὸς τά ἐπάνω ἢ πρὸς τά κάτω.

P.Γ.: Πρὸς τά πού εἶναι πιό εὐκόλα νά τόν τραβάει;

Λουγγίν: Καί βέβαια πρὸς τά κάτω, ἔτσι εἶναι φτιαγμένος ὁ ἄνθρωπος. Εὐχή μας εἶναι τό κανάλι «Ρωσία» νά συνεχίσει τήν προσπάθεια τῆς πνευματικῆς ἀναγέννησης τῆς Ρωσίας.

P. Γ.: Ὁ Πατριάρχης Ἀλέξιος Β΄ ἐξετίμησε πολύ τό «Νησί» καί ἀπό τά χέρια του πήρατε

τόν Πατριαρχικό Ἐπαινο. Πῶς ἦταν ἡ συνάντηση αὐτή;

Λουγγίν: Ὁ Πατριάρχης ἐντυπωσιάστηκε, πού ἡ ζωὴ στό μοναστήρι, ἡ ζωὴ τῶν μοναχῶν, τά βαθειά Ὀρθόδοξα θέματα ἔγιναν τό περιεχόμενο τῆς ταινίας καί ὅτι ἡ οὐσία τῆς μοναχικῆς ζωῆς γίνεται σήμερα ἀποδεκτή καί ἐνδιαφέρουσα. Λάβαμε γιά πρώτη φόρα στήν ἱστορία τοῦ σύγχρονου ρώσικου κινηματογράφου τόν Πατριαρχικό Ἐπαινο «γιά τό ἔργο εἰς δόξαν τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας».

Ἄς ἐλπίσουμε ὅτι τελικά θά προβληθεῖ «ΤΟ ΝΗΣΙ» στούς κινηματογράφους καί στά κανάλια, γιά νά διαδοθεῖ στό εὐρύ κοινό ἕνα μήνυμα, πού μᾶς ἔρχεται ἀπό ἕνα Χριστιανικό Ὀρθόδοξο περιβάλλον, πού ὑπέφερε τά πάνδεινα ἐπί 70 χρόνια καί σήμερα στέλνει τό μήνυμα τῆς μετάνοιας, ἡ ὁποία μᾶς συμφιλιώνει μέ τόν Θεό καί σώζει τήν ψυχὴ μας.

Κ. Μεϊχανετζίδης

Μετάφραση ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ Κ. Μ.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Ἀδελῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X